

16.2.2018

Kaupunginmuseon lausunto Hernesaaren asemakaavan osallistumis- ja arviontisuunnitelmasta ja asemakaavaluonnoksesta

HEL 2017-013476 T 10 03 03

Kaupunginmuseo tarkastelee kaavahanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu seuraavaa.

Asemakaavaluonnos on osayleiskaavaehdotuksen mukainen. Merellisen maiseman ja näkymien osalta muutos nykyiseen verrattuna on huomattava, kun Hernesaari muuttuu teollisuus- ja varastohallien hallitsemasta alueesta asuinalueeksi, jota itäpuolella rajaa merellinen puisto ja länsipuolella palvelu-, liike- ja toimitilakorttelit. Risteilijöille varattu laiturialue jatkaa alueen käyttöä risteilijäsatamana.

Osayleiskaavan mukaisesti suunnittelualueella on vain yksi sr-merkinnällä suojeltava rakennus, Fordin tehdasrakennus, jonka suunnitteli vuosina 1943–45 arkkitehti Gunnar Nordström. Kookas kalkkiahiekkatiilinen rakennus on edustava esimerkki aikakauden teollisuusarkkitehtuurista. Rakennus on asemakaavaluonnoksessa palvelu-, liike- ja toimitilarakennusten korttelialueella. Suojelumerkintää vaille jäänyt valtion viljarakennus on toimitilarakennusten korttelialueella. Kaupunginmuseo pitää valitettavaa, ettei valtion viljavaraston käyttöön suunnitellun rakennuskokonaisuuden säilymistä ei ole asemakaavaluonnoksessa turvattu, vaikka rakennuksen kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset sekä maisemalliset arvot on tunnistettu. Kaupunginmuseo korostaa, että asemakaavan laadinnassa on otettava huomioon rakennusten kulttuurihistoriallinen arvo Hernesaaren teollisesta historiasta kertovina ja arkkitehtonisesti arvokkaina rakennuksina, alueen luonnetta rikastavana osana sekä maisemallisina maamerkkeinä.

Fordin tehdasrakennus on merkitty suojelumerkinnällä sr-1: "Suojeltava rakennus. Rakennustaiteellisesti, historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokas rakennus. Rakennusta ei saa purkaa eikä siihen saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutostöitä, jotka heikentävät kokonaisuuden rakennustaiteellista ja historiallista arvoa. Korjaustöiden lähtökohtana tulee olla alkuperäisten rakenteiden, julkisivujen, vesikaton, ikkunoiden ja ulko-ovien sekä suojeltujen sisätilojen säilyttäminen. Julkisivuihin ja sisätiloihin käytön aikana tehdyt muutokset on mahdollista poistaa korjaustöiden yhteydessä, mikäli ne häiritsevät kokonaisuutta. Suojeltuja sisätiloja, joiden alkuperäinen kiinteä sisustus on säilytettävä, ovat rakennuksen itäpäädyssä tehdassalin itäpuolella olevat ensimmäisen ja toi-

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

2 (2)

16.2.2018

sen kerroksen tilat sekä niihin pohjoissivulta liittyvän torniosan kolmas ja neljäs kerros.”

Asemakaavaluonnoksessa esitetään myös yleistä pysäköintialuetta LP kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti erittäin merkittävän Villa Ensin eteen. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan sijainti on pysäköintialueelle sopimaton. Pysäköintialue heikentäisi villa Ensin merkitystä ympäristössään Merikadun varrella eikä ota huomioon rakennuksen rakennustaiteellisia ja kaupunkikuvallisia arvoja. Kaupunginmuseo esittää, että olemassa oleva pysäköintialue säilytetään.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja asemakaavaluonnoksesta.

Lisätiedot

Sari Saresto, kulttuuriympäristöpäällikkö, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö